

Lintuinfluenssatartunnan epäily, diagnoosi ja torjunta

Sisällysluettelo

1.	Taustaa.....	2
2.	Lintuinfluenssan epäily hoitoon tulevalta potilaalta	3
I.	Oireet.....	3
II.	Altistus.....	3
3.	Tehostettu Influenssa A -viruksen testaus sairaalapotilailta	3
4.	Toiminta.....	4
	Diagnostiset näytteet otetaan Tyksissä	4
	Nenänielunäytteen otto ja näytteen kuljetus	5
5.	Tiedonkulku	6
6.	Suojaustaso.....	6
	Henkilökunnan suojaus näytteenotossa	6
7.	Erotusdiagnostiikka.....	6
8.	Potilaan hoitaminen ja tartunnalta suojautuminen	7
	Lääkitys	8
	Potilaan eristäminen	8
9.	Lintuinfluenssalle altistuneet oireettomat henkilöt.....	8
10.	Lintuinfluenssa ja turkiselinkeinon harjoittajat.....	9
	Turkistarhoilla työskentelevien oireiseuranta.....	9
	Turkistarhoilla työskentelevien lintuinfluenssatestaus.....	10
11.	Rokottaminen.....	10

Ohjeen muutokset 13.12.2023

Ohjeen uudet/muutetut kohdat merkitty **punaisella**, (poistot **violetilla yliviivattuna**).

- Näyttemateriaalina nenänielunäyte (vakavissa taudinkuvissa lisäksi alahengitystienäyte)
- InfNhO-pyyntöjä tarvitaan kaksi kpl.

1. Taustaa

Lintuinfluenssalla tarkoitetaan yleensä influenssa A:n alatyyppejä A(H5N1), A(H7N9), A(H9N2). Euroopassa on todettu vuodesta 2020 alkaen laajoja lintuinfluenssa A(H5) -epidemioita vesi- ja rantalinnuissa sekä ajoittain myös siipikarjapopulaatioissa. Viime aikoina tartuntoja on todettu myös useilla nisäkäslajeilla ja hiljattain myös ihmisellä Euroopassa. Ihminen on yleensä saanut tartunnan käsiteltyään sairastunutta tai kuollutta lintua, linnun eritteitä (sylki ja uloste) tai linnun eritteillä saastunutta materiaalia ilman asianmukaisia suojavarusteita. Myös Varsinais-Suomessa on todettu kuolleissa luonnonvaraisissa linnuissa ja nisäkkäissä lintuinfluenssaa.

Ihmistapauksia ei Suomessa kuitenkaan ole todettu. Vaikka korkeapatogeeninen lintuinfluenssa A(H5) -tartunta on ihmisillä äärimmäisen harvinainen, eikä tartuntaketjuja ihmisestä toiseen ole todettu, tilannetta seurataan tarkasti. Lintuinfluenssa kuuluu yleisvaarallisiin tartuntatauteihin.

Lintuinfluenssavirukset tarttuvat kosketus- ja pisaratartuntana silmien, suun ja hengitysteiden limakalvojen kautta. Tartunnat perusterveillä henkilöillä ovat olleet usein kuitenkin lieviä tai oireettomia. Iäkkäillä henkilöillä sekä henkilöillä, joilla on perussairauksia, on korkeampi riski sairastua vakavaan tautiin (keuhkokuume ja ARDS). Viruksen alatyypit A(H5) ja A(H7) voivat aiheuttaa vakavia infektoita.

Nisäkkäillä, joille infektio on todennäköisesti tarttunut linnuista, taudille on ollut ominaista neurologiset oireet. Neurologisten oireiden mahdollisuus on siksi tärkeää huomioida myös ihmisillä.

Euroopan tautikeskuksen (ECDC) suosituksen mukaan lintuinfluenssan mahdollisuus tulisi huomioida altistuneilla potilailla, joilla on influenssan kaltaisia oireita, sekä sairaalanhoitoon joutuneilla potilailla, joilla on enkefaliitti, meningoenkefaliitti tai vakava hengitystieinfektio, jonka etiologia ei ole selvillä.

2. Lintuinfluenssan epäily hoitoon tulevalta potilaalta

Lintuinfluenssaa tulee epäillä avohoidon ja sairaalan päivystysvastaanotoilla ja otattaa siihen liittyvät tutkimukset, jos potilaalla on seuraavia oireita (I) ja hän on altistunut (II) lintuinfluenssalle:

I. Oireet

- Hengitystieoireet kuten yskä ja/ tai hengenahdistus. Oirekuva vaihtelee virustyypeittäin. Muita mahdollisia oireita ovat mm. mahasuolikanavan oireet, silmän sidekalvotulehdus ja/ tai neurologiset oireet.

II. Altistus

Mikäli suojautuminen on ollut asianmukaista, ei henkilöä pääsääntöisesti katsota altistuneeksi. Lopullisen arvion mahdollisista altistuneista kussakin tilanteessa tekee tartuntataudeista vastaava lääkäri.

- Altistuminen lintuinfluenssavirukselle on mahdollista, jos henkilö ei ole suojautunut asianmukaisesti ja hän on 14 vrk sisällä ennen oireiden alkua:
  - Käsitelty siipikarjaa tai luonnonvaraisia (eläviä tai kuolleita) lintuja tai nisäkkäitä, joilla epäillään tai on todettu lintuinfluenssavirusinfektio
  - Osallistunut puhdistustoimiin paikoissa, joissa käsitellään (eläviä tai kuolleita) lintuja tai muita eläimiä, joilla on varmistettu lintuinfluenssavirusinfektio.
  - Oleskellut samassa tilassa henkilön kanssa, jolla epäillään tai on varmistettu lintuinfluenssavirusinfektio.

Esimerkkejä tartuntatavoista:

- Suora kosketus eläviin tai kuolleisiin tartunnan saaneisiin lintuihin tai muihin eläimiin, niiden ulosteisiin tai muihin elimistön nesteisiin tai eritteisiin
- Vierailu tai työskentely tilassa, jossa on tai on ollut lintuinfluenssaan sairastunutta siipikarjaa ja/tai sairaita luonnonvaraisia lintuja/muita eläimiä
- Kosketus eritteillä tahraantuneisiin häkin, vajan tai muiden tilojen pintoihin, joissa on ollut sairaita lintuja tai muita eläimiä
- Läheinen kontakti lintuinfluenssaan sairastuneeseen henkilöön

Mikäli esitietojen perusteella potilaalla epäillään lintuinfluenssatartuntaa, jatkotoimet tämän ohjeen kohdan 4. ”Toiminta” mukaisesti.

3. Tehostettu Influenssa A -viruksen testaus sairaalapotilailta

Kaikilta vakavan hengitystieinfektion vuoksi sairaalahoitoon joutuvilta potilailta tulisi kysyä linnuille, luonnonvaraisille eläimille ja turkiseläimille altistumisesta edeltävän kahden viikon aikana.

Lisäksi suositellaan sairaalahoidossa olevien potilaiden testaamista (**myös ilman altistumishistoriasta johtuvaa epäilyä**) influenssa A-viruksen varalta silloin, kun:

1. **Todetaan poikkeuksellinen hengitystieinfektioyvä.**
2. Potilaan taudinkuva on enkefaliitti, meningoenkefaliitti tai hänellä esiintyy vakavia akuutteja neurologisia oireita eikä taudin etiologia ole selvillä.
3. Potilaalla on vakava hengitystieinfektio, jonka taudinaiheuttaja on epäselvä.

Tässä tilanteessa tehdään influenssa-nukleiinihaponosoitustesti.

Kaikista **influenssa A -positiivisista** näytteistä on tärkeää määrittää viruksen alatyypin. Jos kyseessä ei ole kausi-influenssa (H3 tai H1pdm), on tärkeää toimittaa näyte THL:een tarkempiin alatyypimäärytyksiin.

Jos potilas on altistunut lintuinfluenssalle edeltävästi, otetaan näytteet lintuinfluenssaepäilyn mukaisesti, ks. kohta ”4. Toiminta”.

4. Toiminta

Jos kriteerit täyttyvät, lääkärin tulee soittaa potilaasta virka-aikaan Varhan Sairaalahygienia- ja infektioidentorjuntayksikköön (konsultaatiopuhelin 02 313 3598).

Päivystysaikaan ja muulloinkin näytteenottoa varten potilaan saapumisesta ilmoitetaan lisäksi etukäteen Tyksin Akuutin vuorovastaavalle lääkärille (numeron saa Tyks vaihteen kautta 02 313 0000). Ambulanssia tilattaessa on ilmoitettava mahdollisesta tartuntavaarasta, jolloin ambulanssihenkilökunta voi suojautua asianmukaisesti. Tyksin Akuutin vuorovastaava lääkäri ilmoittaa tapauksesta virka-aikana Varhan Sairaalahygienia- ja infektioidentorjuntayksikköön (konsultaatiopuhelin 02 313 3598) ja päivystysaikana (arkisin 15.30-22.00, viikonloppuisin 10.00-22.00) varalla olevalle infektiolääkärille (Tyksin puhelinkeskuksen kautta).

Potilas ohjataan puhelimitse etukäteen sopien näytteisiin Tyksin kantasairaalaan päivystykseen. Potilaalle annettavat ohjeet sairaalaan saapumisesta: Puhelinkeskustelussa kehoitetaan potilasta käyttämään matkallaan Tyksiin nenäliinaa tai maskia suun ja nenän edessä ja välttämään lähikontaktia (alle 2m) muihin henkilöihin. Potilas jää odottamaan päivystyksen ulko-oven 18R eteen, josta erikseen sovitusti hänet noudetaan näytteenottotilaan.

Tartuntataudeista vastaava lääkäri ilmoittaa epäilytapauksesta **virka-aikana** Terveystieteiden ja hyvinvoinnin laitokselle tartuntatautilääkärille (puh. 029 524 8557).

Diagnostiset näytteet otetaan Tyksissä

Huomioi! Np-PKoRSI-testiä ei saa käyttää, koska hengitystienäytteet on tutkittava turvalaboratoriossa (BSL2+) eikä testi erottele lintuinfluenssaviruksia kausi-influenssa A-viruksista.

Potilaasta otetaan nenänielunäytteet alla kuvatulla tavalla. Vakavissa tautitapauksissa suositellaan näytteenottoa myös alemmista hengitysteistä.

Tee näytepyynnöt

1. InfNhO, KL 25047 (Influenssavirus, nukleiinihapon osoitus). Tee **KAKSI** pyyntöä ja kiinnitä **molemmat pyyntötarrat samaan putkeen**. Kirjaa Lisätietoja-kohtaan ”Lintuinfluenssaepäily”. Kun lisätieto on kirjattu pyyntöön, kliinisen mikrobiologian laboratorio tutkii turvalaboratoriossaan näytteestä lintuinfluenssan lisäksi automaattisesti kausi-influenssa-, Covid-19- ja RSV-PCR – tutkimukset.

2. ZoonNhO, KL 13383 (Zoonoosivirus, nukleiinihappo, kval). Tee **YKSI** pyyntö. Kirjaa Lisätietoja-kohtaan ”Lintuinfluenssaepäily”.

ZoonNhO -näytteet lähetetään Tyks Laboratorioiden kautta Huslabiin ja sieltä edelleen THL:ään.

Näytteenottovälineet:

- UTM-kuljetusputki x 2 (Abakus tilausno 955409)
- Bioerin näytteenottoasetti (oranssikorkkinen koronanäytteenotossa käytettävä putki + **nenänielunäytteen** näytteenottotikku, Abakus tilausno 958918)
- Muovivartinen taipuisa nukkatikku **nenänielunäytteen** ottoon x 2 (esim. Copan FLOQSwab 503CS01, Abakus tilausno 958913).

Ota näytteet:

- Varaa kaksi UTM-putkea, Bioer näytteenottoasetti ja kaksi muovivartista nukkatikkua **nenänielunäytteen** ottoon.
  - Kumpaakin tutkimusnimikettä varten otetaan jokaiseen kuljetusputkeen **nenänielutikku**:
  - InfNhO: yksi Bioer näytteenottoasetti (sis. 1 tikku), mutta **KAKSI** pyyntöä. Kiinnitä molemmat pyyntötarrat samaan putkeen. Ota **nenänielunäyte** ja jätä tikku putkeen.
  - ZoonNhO: kaksi UTM-putkea, kaksi tikkua, mutta yksi pyyntö. Ota kaksi **nenänielunäytettä** ja jätä tikku kumpaankin putkeen.
- Näytteenottotekniikka on kuvattu tarkemmin alla/ seuraavalla sivulla.

Nenänielunäytteen otto ja näytteen kuljetus

- Tarvittavat näytteet otetaan ilmaeristyshuoneessa. Hoitava toimipiste ottaa näytteet. Näytteenotossa on huomioitava käsihygienia, suojaimet ja tarpeen mukaan myös eritetahradesinfektio.

- Työnnä nenänielutikka sieraimen kautta nenänieluun, aikuisilla noin 12 cm:n syvyyteen ja alle 2-vuotiailla noin 6 cm:n syvyyteen. Hankaa kiertoilikkeellä nenän limakalvoja siten, että tikkuun tarttuu limakalvolta irronneita soluja.
- Katkaise nenänielutikka kierrekorkilliseen kuljetusputkeen ja sulje putki huolellisesti!
- Putket pakataan yksitellen omaan suljettavaan muovipussiin (salpapussi), jossa on sopivaa suloainetta, esim. selluloosavanua. Salpapusit ja loput tutkimuspyyntötarrat laitetaan suuremman salpapusin sisälle. Pussin päälle merkintä "INFEKTIOHÄLYTYSNÄYTE – LINTUINFLUENSSAEPÄILY".
- Pussi viedään jatkolähetystä varten päivystyslaboratorioon (EI PUTKIPOSTILLA), joka toimittaa näytteet edelleen Kliiniselle mikrobiologialle lähetin mukana. Tarvittaessa näytteet säilytetään +4°C. Sairaalan sisällä näytteet voidaan kuljettaa huoneenlämmössä.

5. Tiedonkulku

Tyksin Sairaalahygienia- ja infektion torjuntayksikkö ja viikonloppuisin Tyksin päivystyksen vuorovastaava ilmoittaa näytteistä etukäteen sekä Päivystyslaboratorioon (puh. 02 313 1930) että Tyksin Kliinisen mikrobiologian näytteiden vastaanottoon (arkisin klo 7-15.45 ja la-su klo 7-14.45, puh. 046 922 1330).

6. Suojaustaso

Lintuinfluenssavirus H5N1/H7 on vaaraluokan 3 patogeeni.

Henkilökunnan suojaus näytteenotossa

Noudatetaan kosketus-, pisara- ja ilmavarotoimia:

- Hyvä käsihygienia
- FFP3 -hengityksensuojain
- Silmäsuojus tai koko kasvot peittävä visiiri
- Pitkähihainen nesteitä läpäisemätön suojatakki
- Hiussuoja
- Suojakäsineet

7. Erotusdiagnostiikka

Huomioi: Jos muita laboratoriotutkimuksia on välttämätöntä tehdä lintuinfluenssaepäilyssä, niistä on oltava etukäteen yhteydessä analysoivaan laboratorioon. Päivystyslaboratorioon sekä Kliiniselle mikrobiologialle lähtevät näytteet **pakataan ja merkitään yllä kuvatulla**

tavalla ”INFEKTIOHÄLYTYSNÄYTE –LINTUINFLUENSSEAEPÄILY” ja näytteet toimitetaan lähetin mukana (EI PUTKIPOSTILLA).

Kliinisen kemian veri-, virtsa- ja likvornäytteet, jotka tutkitaan automaatiolinjastolla ja/tai suljetuilla automaateilla voidaan tutkia noudattaen normaaleja protokollia analyysissä, kuitenkin huomioiden seuraavat varotoimet: Työvaiheet, mukaan lukien näytelähetyksen avaaminen, tulee suorittaa biosuojakaapissa ja työntekijällä tulee olla FFP3-hengityksensuojain, suojalasit/kokokasvot peittävä visiiri, pitkähihainen nesteitä läpäisemätön suojatakki sekä kahdet suojakäsineet. Jos näytettä on tarvetta sentrifugoida, tulee sentrifuugissa olla suojakansi (sealed cup or rotor) ja kannen sekä putkien avaamisessa on huomioitava 15 minuutin varoajat aerosolien laskeutumiseksi. Avoimia näyteputkia ei saa kuljettaa huonetilassa ilman suljettua suoja-astiaa. Näytteet hävitetään tartuntavaarallisena jätteenä.

Tapauskohtaisesti voidaan infektiolääkärin konsultaation perusteella tehdä erotusdiagnostisia määrityksiä:

- ResVirNhO (12637)
- CV19NhO (6466)
- ResBaktNhO (13527)
- MERSNhO (13556)
- B-Plas-O (2315): Huom. Pyydä vain silloin, kun tutkimus on välttämätön. Tilaa pakettipyynnö PLAS-O+NHO. Värjäyslasit analysoidaan, jos lintuinfluenssavirus-PCR on negatiivinen.
- B-BaktVi x 2 (1153)

Huomioi: Lintuinfluenssan myöhäisvaiheen epäilyssä voidaan ottaa myös Influenssa A-IgG-vasta-aineiden määrittäminen EIA-menetelmällä (S-InfAAbG, KL nro 4419). Tällöin on oleellista ottaa tulokinnan vuoksi pariseerumit 2–4 viikon välein. Vasta-ainetestit eivät kuitenkaan erottele eri influenssa A:n alatyyppejä eikä rokotevastetta toisistaan.

8. Potilaan hoitaminen ja tartunnalta suojautuminen

Potilas sijoitetaan yhden hengen ilmaeristyshuoneeseen. Hoidossa noudatetaan tavanomaisten varotoimien lisäksi kosketus-, pisara- ja ilmavarotoimia. Tavanomaisiin varotoimiin sisältyy mm. hyvä käsihygienia.

- kosketusvarotoimet (pitkähihainen suojatakki ja suojakäsineet)
- pisaravarotoimet (silmäsuojus tai kasvot peittävä visiiri ja tarvittaessa hiussuojus)
- ilmavarotoimet (FFP3 –hengityksensuojain)

Lääkitys

- Potilasta hoidetaan Tamiflu-lääkkeellä (kts annostus Pharmacasta)

Potilaan eristäminen

Varmistetun tapauksen kohdalla pisara-, kosketus- ja ilmavarotoimia jatketaan 14 vuorokauden ajan oireiden alusta. Oireettomalla henkilöllä aika lasketaan positiivisesta testistä alkaen.

9. Lintuinfluenssalle altistuneet oireettomat henkilöt

Positiivisen lintuinfluenssadiagnoosin varmistuttua joko ihmisellä, linnulla tai eläimellä, käynnistetään altistuneiden jäljitys. Vastuu tartunnan jäljityksestä on hyvinvointialueella ja tietyissä tilanteissa Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksella (tartuntatautilain 23 §). Varhassa altistuneiden jäljitys suoritetaan altistuneiden henkilöiden kotikuntien mukaisten Sote-keskusten toimesta SHYG-yksikön antaessa konsultaatioapua.

Altistuneen kotikunnan mukainen Sote-keskus huolehtii altistuneen kontaktoinnista ja seurannan järjestämisestä. Tartuntatautilääkärin tehtävänä on tehdä oireettoman altistuneen henkilön kohdalla päätökset:

- Mahdollisesta näytteenotosta:
  - a. THL suosittelee, että kaikki humanitapaukselle altistuneet oireettomat lähikontaktit testataan. Oireettomilta altistuneilta näytteet otetaan 6–8 vuorokauden kuluttua viimeisimmästä altistuksesta.
  - b. THL suosittelee, että turkiseläintapauksissa altistuneilta henkilöiltä tutkitaan PCR-näytteiden lisäksi pariseerumit: Ensimmäinen seeruminäyte otetaan 6–8 vuorokauden kuluttua viimeisimmästä altistuksesta ja toinen seeruminäyte noin 2 viikon kuluttua ensimmäisen seeruminäytteen otosta.
- Mahdollisesta oseltamiviiriprofylaksista: THL suosittelee, että altistumisen jälkeinen estolääkitys aloitetaan mahdollisimman pian altistumisen jälkeen, kuitenkin seitsemän vuorokauden sisällä altistumisesta. Koska kyseessä on yleisvaarallisen tartuntataudin ehkäisy, on estolääkitys maksuton altistuneelle
- Mahdollisesta karanteenista: Lintuinfluenssapotilaalle tai lintuinfluenssan muulle tartunnanlähteelle altistuneet potilaat voidaan asettaa tartuntatautilain 60 § mukaiseen karanteeniin, jonka kesto on 14 vuorokautta viimeisestä altistumistilanteesta. THL suosittelee 14 vrk karanteenia käytettävän, mikäli kyseessä on altistuminen humanitapaukselle. Karanteeniin asetetut mittaavat kahdesti päivässä kuumeen ja ilmoittavat oireista välittömästi terveystoimistolle.

Altistuneille tiedotetaan tartunnan mahdollisuudesta ja lintuinfluenssan oireista sekä annetaan ohjeet hoitoon hakeutumisesta, jos heille tulee lintuinfluenssaan sopivia oireita (Ks. ohjeen kohta ”4. Toiminta”).

Lintuinfluenssavirustartunnalle altistuneiden henkilöiden on syytä olla tarkkailussa. Altistuneiden on hyvä mitata lämpö kahdesti päivässä kahden viikon ajan viimeisen altistuksen jälkeen.

Jos henkilöllä itsellään tai hänen perheenjäsenellään on jokin alla olevista oireista, hänen on tärkeää ilmoittaa siitä välittömästi terveystieteellisille.

- kuume ($\geq 38^{\circ}\text{C}$) tai kuumeinen olo
- yskä
- kurkkukipu
- hengenahdistus
- mahasuolikanavan oireet
- silmäoireet.

Oireisten henkilöiden on tärkeää

- noudattaa terveystieteellisten ohjeita
- hakeutua tutkimuksiin ja hoitoon
- olla lääkittämättä itseään
- rajoittaa sosiaalista kanssakäymistä.

Myös lieväoireisen taudin taustalla voi olla lintuinfluenssa.

10. Lintuinfluenssa ja turkiseläinten harjoittajat

Turkistarhoilla työskentelevien oireiseuranta

Sairaisiin turkiseläimiin kontaktissa oleville suositellaan jatkuvaa oireiseurantaa. Jos oireita ilmaantuu, suositellaan aina yhteydenottoa terveydenhuoltoon.

- Tässä suositellaan huomioon otettavan myös turkiseläinten lopetustyöhön ja lopettamisen jälkeiseen tarhan puhdistukseen osallistuvat henkilöt, joille suositellaan jatkuvaa tehostettua oireiseurantaa lopettamis- ja/tai puhdistustyön ajan ja kaksi viikkoa työn lopettamisen jälkeen. Oireisille henkilöille suositellaan testausta.
- Turkiseläinten nahkontaan osallistuvia henkilöitä tulisi informoida lintuinfluenssan oireista. Heille suositellaan jatkuvaa tehostettua oireiseurantaa nahkontatyön ajan ja kaksi viikkoa työn lopettamisen jälkeen. Oireisille henkilöille suositellaan testausta.

Lisäksi THL suosittelee, että hengitystieoireiset henkilöt eivät olisi kontaktissa turkiseläinten kanssa silloin, kun infektion aiheuttajaa ei tiedetä tai sen tiedetään olevan koronavirus tai kausi-

influenssa. Näin voidaan estää myös ihmisestä eläimiin mahdollisesti tapahtuvia koronavirus- ja kausi-influenssatartuntoja.

Turkistarhoilla työskentelevien lintuinfluenssatestausta

Jos tarhalla työskentelevä henkilö saa lintuinfluenssaan viittaavia oireita, esimerkiksi hengitystietai neurologisia oireita, suositellaan testausta. Hengitystieoireiset turkistarhan työntekijät suositellaan testattavan myös kausi-influenssan ja SARS-CoV-2 viruksen osalta, jotta estetään ihmisestä eläimiin siirtyviä tartuntoja.

Kun turkistarhalla todetaan ensimmäistä kertaa lintuinfluenssaan sairastuneita eläimiä, suositellaan, että kaikki turkistarhalla eläinten kanssa kontaktissa olleet henkilöt testataan kertaalleen riippumatta siitä, ovatko henkilöt suojautuneet asianmukaisesti.

Ilman asianmukaista suojautumista työskennelleet, eli lintuinfluenssalle altistuneet suositellaan testattavan, vaikka heillä ei olisi oireita.

- Työterveyslaitos ohjeistaa suojainten käytöstä henkilöitä, jotka käsittelevät sairaita eläimiä tai hävittävät niitä.

Testattavilta henkilöiltä suositellaan otettavan nenänielutikku- ja pariseeruminäytteet. Mikäli henkilöltä on jo otettu ensimmäisellä testauskerralla seeruminäyte, otetaan nyt ainoastaan yksi seeruminäyte 3 viikon kuluttua altistumisesta.

11. Rokottaminen

A(H5N1) - sekä muutamia muita influenssa A -viruksen alatyyppejä vastaan on kehitetty rokotteita, joita ei kuitenkaan ole yleisesti saatavilla. Kausi-influenssarokote ei suojaa lintuinfluenssavirustartunnalta. Tosin ainakin osalla kausi-influenssarokotteen saaneista on todettu osittaista ristisuojausta myös H5N1 viruksia vastaan.

Rokotteen antama suoja kausi-influenssaa vastaan vähentää riskiä lintu- ja ihmisinfluenssaviruksen samanaikaiseen infektiin. Kun vähennetään mahdollisuuksia kaksoisinfektioihin, vähennetään myös viruksen mahdollisuuksia geneettiselle muuntelulle tai uudelleen järjestäytymiselle ja uuden pandeemista potentiaalia omaavan influenssaviruksen ilmaantumiselle.

Kansalliseen rokotusohjelmaan hankittuja kausi-influenssarokotteita suositellaan kaudella 2023–2024 kaikille niille henkilöille, jotka työnsä tai muun olosuhteen vuoksi ovat suurentuneessa lintuinfluenssaviruksen tartuntariskissä.

Suosittelomme kausi-influenssarokotusta tavanomaisten kohderyhmien lisäksi muun muassa:

- henkilöille, jotka ovat kosketuksissa siipikarjaan, erityisesti siipikarjatiloiilla asuvat ja työskentelevät henkilöt sekä eläinlääkärit
- henkilöille, jotka ovat kosketuksissa turkiseläimiin turkistarhoilla
- henkilöille, jotka osallistuvat sairaiden ja kuolleiden lintujen ja eläinten käsittelyyn ja hävittämiseen sekä tilojen puhdistamiseen
- virkaeläinlääkäreille

- laboratoriotyöntekijöille, jotka työskentelevät lintuinfluenssan näytteenoton parissa
- epäillyn tai varmistetun lintuinfluenssatapauksen lähikontakteille.

Kaikille terveydenhuollon työntekijöille, jotka osallistuvat potilaiden välittömään hoitoon tai huoltoon, suositellaan kausi-influenssarokotetta. Erittäin tärkeää rokotteen ottaminen on, jos hoitaa varmistettuja tai epäiltyjä lintuinfluenssatapauksia.

Lisätietoa:

[Toimenpideohje ihmisen lintuinfluenssatartuntojen torjumiseksi - THL](#)

[Lintuinfluenssan laboratoriotutkimukset - THL](#)

[Lintuinfluenssalta suojautuminen - Työterveyslaitos](#)

[Influenza \(Avian and other zoonotic\) \(WHO\)](#)